

SLOVENSKI NAROD

Obračna vsak dan popoldne, izvzemati nedelje in prazniki. — Inserati: do 30 petti á 2 D, do 100 vrst 2 D 50 p, večji inserati petti vrsta 4 D; notice, poslano, izjave, reklame, preklic beseda 2 D. — Popust po dogovoru. — Inseratni davek posebej. — „Slovenski Narod“ velja letno v Jugoslaviji 240 D, za inozemstvo 420 D

V smislu § 14. družbenih pravil se sklicuje

redni občni zbor
družbe »Narodne tiskarne« v Ljubljani na 1. junija t. l. ob 17. uri v uredniške prostore, Knaflova ulica 5.

Dnevni red:

1. Poročilo upravnega odbora o poslovem letu 1925 in predložitev letne bilance za dan 31. decembra 1925.

2. Predlogi upravnega odbora glede porabe čistega dobička 1. 1925.

3. Sprememba pravil v celoti s predložitvijo zvišanja delniške glavnice in sprememb sedanjih, na ime glascev se delnic v delnice, glasete se na imetnika.

4. Volitev novega upravnega odbora in novega predsednika.

5. Slučajev.

Opomba: § 16. družbenih pravil: Kdo hoče na občinem zboru glasovati, mora svojo delnico vsej pet dni pred občinim zborom vložiti v držbeno blagajno.

Upravni odbor »Narodne tiskarne.«

Nov provizorij

Križa v Beogradu se je rešila. Toda rešila se je na način ki je lahko rečeno, presenetil vso javnost. Ostala je vsa dosedanja vlada z edino razliko, da je izstopil iz nje Pavle Radić.

Gotovo je, da s tem ne more biti zadovoljeni nihče, komur je na sreču prospeh države, kdor si želi normalizacije političnega življenja. Za tak majhen rezultat nikakor ni bilo potrebno inscenirati toliko krize, osobito ko se je ista igra ponovila sedaj že parkrat.

Vsakdo se zaveda, da je sedanja rešitev krize nov provizorij, ki bo trajal morda par tednov, morda pa tudi samo nekaj dni. Po vsej memorabilo je, da ostane izven vlade šef stranke, sedaj še njegov nečak. To se pravi, samo po sebi bi to že ne bilo nemoralno, ali pri radičevcih je prav gotovo. Zakaj ta stranka bazira popolnoma samo na vsebnem kultu in na osebni avtoriteti Stjepana Radića. Njegova volja je medrodajna njegova sodba je diktat. Vlada njegove najbliže okolice, ki je toliko kot sorodstvo, je neomejen, in dovršili o Radićevi dinastiji niso slabí. Sedaj je vsa dinastija potisnjena iz vlade, ali obdržala je avtoritet nad njo in more vsak trenutek sprožiti novo krizo. Ali kar je najbolj nemoralno: kriza se spravi nad kakim tehnim problemom, po temeljem prevdarki in s konkretnimi cilji, marveč po trenutni kapriki strankinega šefa ali njegovih najbližjih. In zato se rešuje prav tako brez logike: radičevci premislijo da bi bilo ipak škoda iti iz vlade, pa se vrnejo vanjo kar tako, brez vsakršnih uspehov, ali pa — kakor sedaj — celo z neuspelhom. Od prve naše krize v letosnjem seziju, ko je Stjepan Radić zahteval skrajšanje parlamentarnih počitnic, pa do pravkar zaključene so se vsakikrat radičevci vrnili v ministrstvo, ne da bi se njihove zahteve vpoštovale.

Edina resna sprememb je odstop Nikolje Pašića. Toda kdo bi si upal Pašičev odstranitev štetil kot Radićev uspeh. Tu so nastopili drugi faktorji in z drugačno mocio nego jo ima Stjepan Radić. Ali baš to, da je Pašić izven vlade, nici ali manj neprostovoljno, njegova stranka pa sodeluje vodilno v vladi, to je druga mima, položena pod ministrske portfelje; eksplodirati pa more vsak trenutek. Sicer je notranji položaj v radikalnem klubu še vedno nepojasnjen, toda baš to je še en znak več, da je vsa vloga radikalne stranke nesigurna in vlada provizorij.

Vse to, kar vemo danes o obeh vladnih strankah, ni novo; vedeli smo prav isto že pred tedni, že tekmo reševanja mnogoštevilnih letosnjih kriz. Vsa javnost si je že edina, da je vlada kombinacija, kakor smo jo dobili sedaj znova v še slabši obliki, nego je bilo doslej nezmožna za delo, kaj šele za trajnost in vendar se vedno znotrjava vračamo k njej. Jasno je že vsakomur, da so edini možni izhod nove volitve. Sveda je končljivo vprašanje, kdo jih bo vodil. Ali če se je pričelo eksperimentirati z raznimi notranjopolitičnimi poskusi, naj se stvar nadaljuje in izvede do konca, da se po kaže možnost nečesa novega. Zadnje tedne pa imamo vtič, kakor da delujejo za kulismi skrite sile, ki se nekako obotavljajo, napraviti še nadaljnje korake v pričetem poslu. Kakor da so si te skrite sile dač na jasnom o tem. Če-

Dosedanja vlada ostane

Križa končana brez rezultata. — Radičevci so sprejeli radikalne zahteve in žrtvovali tudi Pavla Radića. — Brezuspešna pogajanja z davidovičevci.

— Beograd, 18. maja. Snoč ob 22. je bila formalna, tri dni trajajoča križa vlade gosp. Nikole Uzunoviča ostane dalje na krmilu z ečino sprememb, da nadomesti ministra za agrarno reformo Pavla Radića narodni poslanec in drugi podpredsednik Narodne skupščine dr. Stanko Šibenik.

Ves dan so včeraj trajala živahn pogajanja in barantanja med g. Uzunovičem na eni strani in radičevci, odnosno davidovičevci na drugi strani. Pogajanja z g. Ljubo Davidovičem za vstop v vlado so se razbila ter so se končala brez uspeha, ker so Davidovičevi demokrati stavili zahteve, ki jih g. Uzunovič z ozirom na svoj klub ni mogel sprejeti. Radičevci so po svojih posredovalcih ves dan barantali. Končno pa so kapitulirali pred g. Uzunovičem.

Ministrski predsednik g. Uzunovič je snoci po končanih pogajanjih z radičevci odšel na dvor in predložil kralju v podpis dva ukaza: prvega, s katerim se odobrava odstop ministra za agrarno reformo Pavla Radića in drugega, s katerim se imenuje za ministra tega resora radičevci dr. Stanko Šibenik, ki je ravno s svojo resolucijo povodom korupcijske debate v skupščini povzročil, da je vlada prišla v manjšino.

Danščki beogradski listi objavljajo izcrpana poročila o poteku pogajanj. Navajajo različne podrobnosti, kako se je razvijala vladna kriza, katero je označil g. Stepan Radić samo «za incident», in katero je imenoval ministrski predsednik g. Uzunovič — «nesporazum». Ta nesporazum med radičevci in radikalni je prisilil g. Uzunoviča, da je iskal pomoči drugje proti radičevcem in da se je začel iz taktičnih razlogov pogajati z Davidovičevimi demokrati. Na ta način je pritskal na radičeve in njegov pritisik je imel začeljen uspeh. Radičevci so končno popolnoma kapitulirali, samo da so ostali v vladi. G. Stepan Radić je moral sноči sprejeti zelo del dr. Korošec še potom novinarjev.

Kako je prišlo do obnovitve RR

Radič se začasno umakne iz politike. — Vodstvo radičevskega kluba prevzame dr. Preka. — Prva seja vlade. — Sestanek opozicijonalnih šefov.

— Beograd, 18. maja. Nenavadna in hitra rešitev krize je danes predmet živahnih komentarjev v vseh političnih krogih. Način rešitve je po zatrdilu nekaterih politikov pravi parlamentarni novum. Splošno prepričanje je, da nova začrpana vlada g. Uzunoviča ni stabilna, marveč le začasna. Niso izključeni že v najkrajšem času ponovni konflikti med radikalni in radičevci. Radikalni s svoje strani trde, da so si tokrat zadostno zavarovali svojo pozicijo in hrbet, ker je g. Stepan Radić svečano obljubil, da bo izpolnjeval vse obveznosti in da najmanji dva meseca ne bo javno nastopal. Odpotoval bo baje nekam v Dalmacijo, kjer ne bo imel prilike mnogo govoriti ne novinarjem, ne volilcem. G. St. Radić se namerava za daljšo dobo umakniti iz politične arena in tudi uredništvo »Doma« prepustiti drugim, da tako postane njegovo glavno glasilo poloficijskega organa sedanja vlade RR.

Iz radikalnih klubov prihaja danes informacija, da je poslanec dr. Preka navel vse sile, da je prišlo do obnovitve radikalno- radičevskega sporazuma in da je tekom včerajšnjih pogajanj prišlo do ostrega konfliktu med g. Stepanom Radićem in dr. Prekom, ker je zadnji odločno in vztrajno zahteval, da hrvatski seljski klub sprejme vse pogajje g. Uzunoviča.

G. Preka je v kompenzacijo za to, da se je obnovila stara koalicija RR,

sar nočjo mnogo manj precizne pa imajo načrte o tem, kaj naj se storiti v pozitivni smeri. In rezultat vsega tega je omahovanje med krizami, kakor ga imamo že mnogo predloga.

V interesu sanacije naših političnih razmer, v interesu pozitivnega parlamentarnega dela in naposled v interesu državnega procvita je, da se konča s provizorijem in da se izvede odločitev, pa bodi kakršnakoli. Provizorji so stagnacija in neuspeli, in stagnacija in neuspeli prinaša tudi najnovejša izdaja kombinacije RR.

so: 1.) korupcijska debata je končana in radičevci sprejemajo stališče radikalov, ki je označeno v resoluciji poslanca dr. Radončiča. Zakon proti korupciji se ne predloži. 2.) Minister Pavle Radić mora radi nekorektnega postopanja odstopiti. 3.) G. Stepan Radić se naj ne mudri v Beogradu in se ima obvezati, da se za najmanji dva meseca umakne v zatiski, da ne prireja nikakih shodov ingovorov ter da njegov list »Dom« brani interese celotnega vlada. 4.) Že izdelani zakonski načrti se predložijo neizpremenjeni narodni skupščini v razpravo. HSS ima zanje glasovati. (Gre v prvi vrstki za zakon o centralni upravi.)

Zredno je g. Stepan Radić odobril te trde zahteve, je skušal vsaj deloma dobiti kako »drobtino«. Zahteval je odstranitev ministra za šume in rudnike dr. Nikiča. G. Uzunovič je to kategorično odklonil in g. Stepan Radić je tudi v tem oziru doživel popoln fijasko.

Politični krogi so danes prepričani, da je g. Uzunovič le maskiral pogajanja z Davidovičevimi demokrati, da je tako uspešno pritskal na radičevce. Ustvaritev razširjene koalicije, ki naj bi jo tvorili radikalni, radičevci, Davidovičevi demokrati in event. muslimani, je bila že a priori nemogoča, ker med vsemi temi strankami obstajajo velika nasprotja.

Nedeljska in včerajšnja pogajanja pa so tudi pokazala, da takozvani »oziroma opozicionalni bloki« (javni demokrati, klerikalci, muslimani in zemljoradniki) ne temeljijo na prav nikaki solidni podlagi in da ne predstavlja nobene kompaktnosti. Prvotno so načelniki tega bloka še izdajali nekake komunikacije, s katerimi so skušali javnosti predložiti blok kot faktor izredne politične važnosti. V zadnjih političnih momentih pa so člani tega bloka vsak za sebe delali. Ljubo Davidovič sploh ni obvestil svojega tovariska dr. Korošca o pogajanjih z g. Uzunovičem. O pogajanjih je zvezdel dr. Korošec še potom novinarjev.

Nedeljska in včerajšnja pogajanja pa so tudi pokazala, da takozvani »oziroma opozicionalni bloki« (javni demokrati, klerikalci, muslimani in zemljoradniki) ne temeljijo na prav nikaki solidni podlagi in da ne predstavlja nobene kompaktnosti. Prvotno so načelniki tega bloka še izdajali nekake komunikacije, s katerimi so skušali javnosti predložiti blok kot faktor izredne politične važnosti. V zadnjih političnih momentih pa so člani tega bloka vsak za sebe delali. Ljubo Davidovič sploh ni obvestil svojega tovariska dr. Korošca o pogajanjih z g. Uzunovičem. O pogajanjih je zvezdel dr. Korošec še potom novinarjev.

Dopoldne ob 11. je bil sestanek načelnikov takozvanega oziroma opozicionalnega bloka. Dr. Korošec je v razgovoru z novinarji izjavil, da niso točni vesti, da bi bil nezadovoljen radičevci, prav tako, brez vsakršnih uspehov, ali pa — kakor sedaj — celo z neuspelhom. Od prve naše krize v letosnjem seziju, ko je Stjepan Radić zahteval skrajšanje parlamentarnih počitnic, pa do pravkar zaključene so se vsakikrat radičevci vrnili v ministrstvo, ne da bi se njihove zahteve vpoštovale.

Danes popoldne se vrši najbržje prva seja ministrskega sveta nove vlade.

Jovanovičev klub

— Beograd, 18. maja. Iz radikalnega kluba je v soboto izstopilo 10 poslancev, med njimi bivši prosvetni minister Veljko Vukičević, ki so osnovali svoj poseben klub. Z Ljubo Jovanovičem je štel klub 11 poslancev. Danes se jim je pridružil še 12. poslanec v osebi dr. Hadžija, ki je bil izvoljen v Banatu na listi dr. Stojadinovića.

Situacija v Angliji

— London, 18. maja. Razum v rudarski industriji, kjer se stavka še nadaljuje, je delo obnovljeno v vseh drugih obratih. Prostovoljci so zopet demobilizirani. Izredno ugoden vtip v javnosti je naredilo dejstvo, da ogromna večina prostovoljcev za svoje nevarno delo ni zahtevala druge odskodnine, kakor plačo, ki bi jo za isti čas prejeli stavkujoči delavci. Vseh prostovoljcev je bilo nad pol milijona. Stroški, ki sta jih imeli država in industria radi stavke, se cenijo na približno 120 milijonov funtov (30 milijard dinarjev).

Upravitelj: Knaveva ulica štev. 5, pritličje. — Telefon štev. 304.

Uredništvo: Knaveva ulica štev. 5, I. nadstropje. — Telefon štev. 34.

Poština plačana v gotovini.

Počatek miru na Poljsko

Vojaška cenzura in druge izjemne odredbe odpravljene. — Obnovitev dela po tovarnah. — Nova vlada na delu. — Upira se le še general Haller.

transporti vojaških oddelkov iz Varšave v mlinove stalne garnizije.

— Varšava, 18. maja. Nova vlada je izdala proklamacijo, v kateri izjavlja, da se smatra samo za provizorično in da se bo takoj stavila na disposicijo novemu predsedniku republike, čim ga sej je v senat izvolita. Vlada bo stremljala za moralnim preporočilom naroda, za spoštovanjem zakonov, za iztrebljanjem socijalnih krivic ter individualnega in strankarskega egoizma.

Novi zunanj minister Zaleski je izjavil novinarjem, da namera vodi v zunanj politiko Poljske v pravcu, ki ga je dal grof Skrzynski. Zaleski je bil med vojno zaupnik poljskega narodnega komiteja v Švici in Londonu, po vojni pa direktor političnega oddelka v zunanjem ministerstvu in nato poslanik v Rimu.

Berlin, 18. maja. Iz Varšave prilajajo vesti, da se je na Poznanjskem proklamirala neodvisna, proti rezidu Pilsudskega naperjena vlada. General Haller organizira armado, da žije napade Varšavo. V Katovicah je imel baje zaupen sestanek z nekaterimi starimi voditelji insurzentov. Rezultati tega sestanka niso znani.

Občinske volitve v Dalmaciji

Razmerje med vladnimi strankami in samostojnimi demokrati

3 : 1.

— Beograd, 18. maja. Po dosedanjih podatkih o občinskih volitvah v Dalmaciji je splošna slika, odnosno razmerje strank naslednje:

1.) V severni Dalmaciji so dobili samostojni demokrati 72 mandatov, radikalni 105 mandatov, HSS 39 mandatov. Jugoslavenski blok (vse unitaristične stranke, po katerih so podprtih Witosa in so vzel fronto proti Varšavi. Nova vlada pa je pozvala, naj se vrnejo v svoje garnizije. Polki so na to pristali, a se še niso mogli vrniti, ker so želcznice preobremenjene s

2.) V južni Dalmaciji: samostojni demokrati nad 100 občinskih mandatov. Število mandatov ostalih strank še ni ugotovljeno.

Po dosedanjih razdelitvih mandatov je razmerje med samostojnimi demokrati in vladno koalicijo (radikalni in radičevci) 1:3.

— Split, 18. maja. Doslej so znani rezultati iz 66 občin, iz 31 občin pa še ni noben poročil. Hrvatski federalisti so samostojno nastopili samo Splitu, Drnišu in Vrgorcu. Dobili so skupaj 1700 glasov. HSS je

Dnevne vesti.

V Ljubljani, dne 18. maja 1926.

Iz diplomatske službe. Dosedanji poslanik v Budimpešti Tihomir Popović je imenovan za poslanika v Carigradu. — Dr. Josip Smidala, bivši poslanik pri Vatikanu, je danes po končanih konferencah z zunanjimi ministrom odgovarjal na svoje novo služeno mesto v Berlinu.

Skandal! Prejeli smo: Uslužbeni pri prosvetnih oddelkih v Ljubljani in Mariboru se že danes, 18. maja, niso prejeli svojih mesečnih plač. Menda hočeta prosvetna in finančna uprava kar v prvič, ko se dogaja ta upravni skandal, postaviti časovni rekord. Občudovati moramo vztrajnost in disciplino tistih, ki so vsled nesposobnosti odločajočih faktorjev najbolj prizadeti, da še nadaljuje opravljajo svoje posle. Kaj bi neki napravili srbski uradniki, če bi jim država njih plače kar tri tedne zadržala? Nobeden bi se ne držal svoje službene prisege, češ, če država ne izpoljuje svojih obveznosti, zakaj bi pa njen uslužbenec v takih razmerah vršil svojo dolžnost? Da, naši uradniki so še požrtvovalni!

Generalni direktor državnih dolgov. Z ukazom finančnega ministra je imenovan za generalnega direktorja državnih dolgov načelnik in predsednik Saveza državnih uradnikov dr. Mihailo Jovanović.

Oglasjeno »Uradnega lista.« — Uradni List je dne 15. t. m. objavljal pravilnik stalnega strokovnega sveta za preizkušnje in ocenjevanje zdravil pri ministrstvu za narodno zdravje, dalje razpis glede premoga, ki ga uvažajo brodarska podjetja za svoje ladje in končno razne razglasile ljubljanskega in mariborskega velikega župana.

Nalezljivo bolezni v mariborski oblasti. Po uradni statistiki je bilo v času od 22. do 30. aprila v mariborski oblasti 63 slučajev skratinke, od teh je ozdravljeno 21. V istem času je bilo 389 slučajev oščic. Najhujje razsajajo oščice v ptujskem okraju, kjer je bilo v tem času 217 slučajev oščic. Zelo so oščice razsirjene tudi v Mariboru, levi breg, kjer je 28 slučajev.

Zavarovanje nameščencev v Sloveniji. Minister za socijalno politiko je izdal naredbo, po kateri se spremeni plačilni razred za pokojniško zavarovanje nameščencev v Sloveniji in v Dalmaciji. Plačilni razred v teh dveh pokrajinal se približno izenača z onimi v drugih pokrajinal.

Pridige proti alkoholu po cerkvah. Jugoslovenski Savez treznosti priredi od 30. maja do 6. junija proslavo treznosti v celi državi. Ob tej prilici je Savez naprosil ministrstvo ver, naj posreduje, da bi duhovščina po cerkvah pridigala proti alkoholizmu. Ministrstvo je tej želi ustreglo in izdal naredbo, da naj se prirede obenem po semeniščih antialkoholna predavanja.

Razpisane službe. Pri mestni klavnici ljubljanski je razpisana služba mestnega zivinsko-zdravstvenika II. razreda in pa služba hladilniškega strojnega mojstra. Prošnje je vložiti do 31. t. m. pri mestnem magistratu. Natančnejši pogoj se razvidni iz razglasila, ki je nabit na občinski deski v magistratnem poslopju.

Razpisane službe. Pri okrajnem sodišču v Konjicah je razpisano sodniško mesto. Prošnje na okrožno sodišče v Celju.

Seminar za proučevanje pacifistične ideje. Na ljubljanski univerzi je bil pred kratkim ustanovljen klub Društva narodov, da proučuje delovanje te velike mednarodne organizacije in da vsestransko zaseduje svoj razvoj in kritiko modernih pacifističnih pokretov. V to svrhu je klub ustavil tudi svoj seminar, v katerem se vrše predavanja na teh idejih redna predavanja. Doselj so predaval: tov. Majaron o organizaciji DN, tov. Pogačnik o delu DU, tov. Butkovič o problemu držav DN, tov. Kermavner o vprašanju narodnih manjšin in tov. Lenarčič o arbitraži in mednarodnem sodstvu. Klub bo v kratkem raztegnil svoje delovanje po celi Sloveniji in pritekel po raznih krajeh predavanja o pacifističnih problemih. Pripravila tudi večji publikacijo o teh pokretih, ako bodo dopuščala finančna sredstva. Akademski klub Društva narodov in njegov seminar toplo pozdravljamo in želimo, da se tega oklepne čimveč akademikov.

Odpuščanje železničarjev. Sarajevska železničarska direkcija namerava radi nezadostnih kreditov odpustiti mnogo delavcev, osobito železniških čuvajev. Od 3000 za redukcijo določenih je 2000 oženjenih.

Revizija zakona o državnem računu. Centrala industrijskih korporacij je začela zbirati potrebne podatke za revizijo sedanjega zakona o državnem računovodstvu. Po mnenju mnogih gospodarskih krogov je namreč ta zakon onemogočal pravilno delo podčasnih gospodarskih panog.

Nova proga. Včeraj je bil otvoren promet na novi progi Jaša Tomić-Ninčevića.

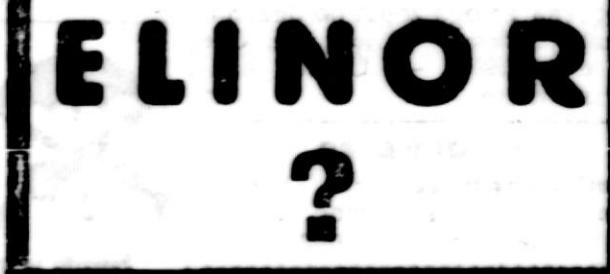
Otroške oblike: Kristolič - Bučar?

Smrt hrvatskega učenjaka. V Zagrebu je 17. t. m. ponocni umrl po letni težki bolezni Miško Kišpatič, profesor zagrebške univerze. Pokojnik je slovel kot izborni mineralog in petrograf. V inozemstvu je objavil v raznih strokovnih listih mnogo znanstvenih razprav, ki se nanašajo na petrografične prilike naših pokrajin. Mnogo zaslug si je obenem pridobil za popularizacijo prirodnih ved. »Matici Hrvatske« in v knjigah Družbe sv. Jeronima je izdal mnogo poljudnih in znanstvenih razprav. Pokojni Kišpatič je bil rojen leta 1851. v Osijeku. Po gimnazijskih študijih je odšel na Dunaj, kjer se je posvetil naravoslovju. Pokojnik si je pridobil tudi neverljivih zaslug za izpolnitveni mineraloško-petrografskega muzeja v Zagrebu, ki se lahko po svojih zbirkah kosa z mnogimi odličnimi muzejmi v Evropi.

Kongres maturantskih podružnic poštih uradnikov cele kraljevine se bo vršil v Splitu dne 27. junija in ne 23. maja, kakor je bilo prvotno določeno; o tem se obvestajo vsi člani, ki so se namernavali kongresu udeležiti.

Iz Rogajske Slatine nam poročajo: Sezona v Rogajske Slatini je v polnem teku. Po preobratu še ni bilo nobeno leto v tem času toliko gostov v zdravilcu kot letos. 15. t. m. je začela svirati vojska godba Dravske divizije, ki ju ena najboljših v državi in nam obeta mnogo umetniškega užitka. Naroča za sobe, posebno za glavno sezono preseljajo daleč naročila v prejšnjih letih, tako da snememo pričakovati zelo dobro sezono. Vsekakor se priporoča vsakomur, ki namešča v letosnjem poletju preživeti svoj dopust v tem renomiranem zdravilcu, da si že sedaj zasigura stanovanje.

V binkoštih praznih nas počaste Šahovski mojstri, na čelu jih naš dr. Vidmar, in bo ta Šahovska prireditve brezvonomo najzanimivejši dogodek sezone.



Iz Ljubljane

Iz našega narodnega občinstva in našega narodnega društva opozarjam na današnjo Palackega proslavo v veliki dvorani Kazinu s pozivom, naj se je v čimljavečem številu udeleže. Takt do bratskega češkoslovaškega naroda in do zavezniške države zahteva, da bodo na tej srečanosti zastopane vse naše vojaške in civilne oblasti. Spored srečanosti je pester in zamiv. O Palackem bosta govorila g. konzul dr. Pr. Resl in vsečil. profesor g. dr. N. Preobraženski. Recitala bo članica Narodnega gledališča gdina, M. Ježkova. Sodelujejo: orkester akademikov (»Nadam, »Slovenska zemlja«), mešanj zbor učiteljev pod vodstvom prof. E. Adamiča (»Je pa dave«, »Luna sijec«), solisti gđe. Golobova, g. M. Jug in gosp. K. Rupe in oddelek godbe dravske divizije.

Rozenkavalier je na poti v Kino Ideal.



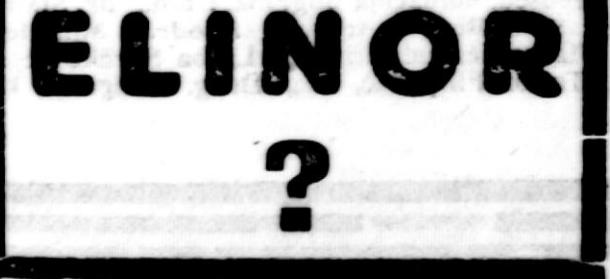
Iz Celja

Iz Neareča. Te dni je pri Petrovčah zadel nekaj avtomobil v obcestni kamenni, zietel na travnik ter se močno poškodoval. V avtomobilu sta se vozila dva Ljubljanci, brat in sestra, s Šoferjem, ki je bil tudi iz Ljubljane. Gospodijo so težko poškodovano s pravilno v bolniču, brat je dobil lažje poškodbe, Šofer pa je postal nepoškoden. — V Gaberju je v nedelje ob 7. zvečer padla 4letna Albinia Tabor iz okna stanovanja. Dobila je lažje poškodbe, dasilno je padla s precejšnje višine. — V bolniču so spravili poškodovanega J. Zagodata iz Ostrožnega, ki je padel s konja in pri tem dobil poškodbe.

Prosta stanovanja. Stanovanjsko sodišče objavlja zoper prosta stanovanja. Stranke, ki reflektačno na eno izmed izpraznjene stanovanj, se morajo zglašiti v pisarni stanovanjskega sodišča do 21. maja do 12. opoldne.

Zdanie okoliške šole zadeva na vedenje nove težkoče. Po dolgih bojih je prišlo naposred takoj dalet, da so bila razpisana na nedavno oddana stavbna dela raznim podjetnikom in obrtnikom. Zdaj pa je na intervencijo krogov, ki se upirajo gradbi Šole po sedanjih načrtih, ministrstvo prosvete brzojavno naročilo velikemu županu v Mariboru, da vsa gradbina dela do nadaljnega ustvari. Ker pa so nekateri obrtniki z delom že pričeli, bo prišlo še do neprijetnih procesov, ako bo ministrstvo vprašalo na svojem sklepu.

Poroka. V nedeljo se je poročila v Ljubljani gđe, Pavla Ravankarjev, z r. Božom Lazarevičem, industrijskim podpredsednikom Cinkarne d. d. v Celju.



Iz Maribora

Porotno zasedanje v Mariboru. Porotno zasedanje v Mariboru se prične dne 7. junija. Dosedaj so razpisani sledeči slučaji: 7. junija: Marija Notersberg, umor; zagovornik dr. Malej, 8. junija: Fran Rajč, umor Rosenfelda supno s Čičem, zagovornik dr. Lašč; Ernest List, tatvina, zagovornik dr. Snuderl, 9. junija: Maks Kovač, § 127. 11. junija: carinska afera, 12 obtožencev, 8 zagovornikov.

Živet stanovanjske bude in revščine. Stanovanjska buda v Mariboru je brezmejna. Ljudje stanujejo po barakah in pravcatih bližnjih. Zlasti velik je nerod v Tristarjevi in Danjkovi ulici, kjer ljudje stanujejo v najprimitivnejših hišah. Dogajajo se slučaji, da je stari ali pet rodbin stisnjeni v tenuh in majhnih prostorih in posledica tega so česti prepri. Dne 12. t. m. sta se spriječili zakoni G., ki živita v veliki bedi. Nekaj dni kasneje je umrlo njuno tri mesece staro dete. Povodom zdravniške obdukcije se je ugotovilo, da je dete umrlo vsled lakote. Oba zakonca sta bila aretrirana ter izročena okrožnemu sodišču v Mariboru.

Težka nesreča v Mariboru. V nedeljo se je na Aleksandrovici ulici v Mariboru zgodila težka nesreča. Na kolesiju je prvo vozil posetnik Arzenšek iz Podbrežja. Pri sodni ulici se mu je splašil konj in zdržal mimo frančiškanske cerkve v Kopališki ulici, kjer se je voz prevrnil. Arzenšek je padel z voza, konj pa je vlekel gospodarja in voz se kakih 15 metrov dalje, kjer so konja ustavili pasantje. Arzenšek se je pri padcu težko poškodoval na glavi in so ga moral z resilnim vozom prepeljati v bolničo.

Težka nesreča v Mariboru. V nedeljo se je na Aleksandrovici ulici v Mariboru zgodila težka nesreča. Na kolesiju je prvo vozil posetnik Arzenšek iz Podbrežja. Pri sodni ulici se mu je splašil konj in zdržal mimo frančiškanske cerkve v Kopališki ulici, kjer se je voz prevrnil. Arzenšek je padel z voza, konj pa je vlekel gospodarja in voz se kakih 15 metrov dalje, kjer so konja ustavili pasantje. Arzenšek se je pri padcu težko poškodoval na glavi in so ga moral z resilnim vozom prepeljati v bolničo.

Rosenkavalier

je na poti v

Kino Ideal.

Sokol

Naša lyonska vrsta

Danes ob 23.15 odpotuje vrsta tekmovalcev Jugoslov. sokolskega Saveza na VIII. mednarodno tekmo v Lyonu, ki se prične 22.- nadaljuje 23. in brčas tudi 24. t. m. Vrsta, ki jo vodi na tekmo srečnji načelnik brat dr. Murnik, steje tehle devet telovadcev po abecednem redu:

1. Derganc Stane, sok. dr. Ljubljana, trgovec (33 let).

2. Osvald Miha, sok. dr. Ljubljana, uradnik pokojniškega zavoda (35 let).

3. Porent Ivan, sok. dr. Ljubljana L. pisarniški uslužbenec (30 let).

4. Primožič Josip, sok. dr. Ljubljana L. živl. poduradnik (26 let).

5.) Seršen Srečko, sok. dr. Ljubljana, dijak (20 let).

6. Štukelj Leon, sok. dr. Novo mesto, okr. sodnik (28 let).

7. Šumi Peter, sok. dr. Ljubljana, trgovec (31 let).

8. Vidmar Stane, sok. dr. Ljubljana, industrijski (35 let).

9. Zupan Oton, sok. društvo Ljubljana L. želez. poduradnik (27 let).

Od teh telovadcev se bo definitivno sestavila na licu mesta v Lyonu na dan pred tekmo vrsta 8 telovadcev, ki bodo vsi tekmovalci. Za končni rezultat jih bo prislo v poštev pri klasifikaciji le 6 najboljših. Kot sodniki spremljajo vrsto k tej tekmi bratje: Smertnik, Kuščer in Svetič. Cela ekspedicija steje 17 oseb.

V Lyon dospeje v četrtek zjutraj ob 6.42 z direktnim vlakom Milano – Bordeaux. Na kolodvoru jih sprejme prireditveni odbor za VIII. mednarodno tekmo in končni kraljevina v Lyonu g. Mil. Andreič, ki bo radevolej v vsakem ožiru stal našim Sokolom ob strani. — V petek 21. t. m. bodo se mednarodne telovadčeve zvezde pod predsedstvom njenega predsednika g. Ch. Cazaleta. Ob tej prilici bodo tudi določili sodnike za pojedine tekmovalne vaje. Naslednjega dne prično tekmovati.

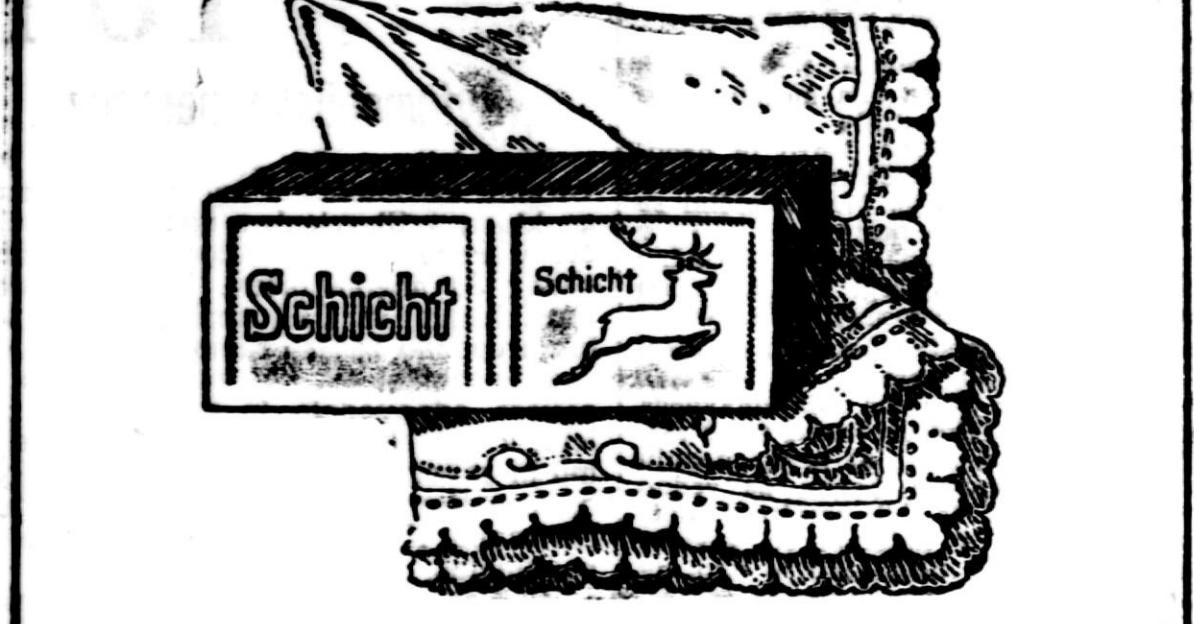
Ne samo kot izvrstni telovadci, temveč tudi kot najboljši Sokoli potujejo v daljni svet in vrnejo se nam zdravje in uspehi, ki jih dosežejo. S tem pripravljam in s to željo: Srečno pot v prirčni sokolski zdravju!

Izpred sodišča

Včeraj so se pred ljubljanskim sodiščem odigravali prizori kot pestre žive slike na platučnem kinematografa. — Rudolf — v steotožen, da ste ukradli iz blagajne svojega gospodarja bankovec za 100 frankov. — »Ni res gospod!« — »Zakaj ne?« — »Zato ker nisem imel ključa od omarike, v kateri je bil bankovec in so nashi vrata omarike tudi po tativni pravilno zakljenjena.« Ker se je izkazalo, da mož ne more priti do ključa, je bil opredelen.

Na potu iz tovarne »Titana proti so sedni vasi Gorj« vrata sta se domov dva dečka. Naenkrat prav pri: »Vražja sin, ti lahko plieš, ker te radi avak in ti vse očete. Tudi v hranilnici lahko nosiš, ker te drugi rede.« — »Vražji sin pa pogradi kol in vpli svojega tovarnika po nogi, da ga prej težko poškoduje. Zagovarjal sta se oba, da sta bila precej pijači in sploh ne vesta, kako se je ta neumnost vrnila. Ker pa je bila poškodba na nogi zdravniško ugotovljena, je bil osojen junak s polemom na 14 dni ječa in bo moral plačati šest obutne stroške in odškodnino.«

Tema dneva je sledil delavec France R. iz Preserij. Ta pa je bil obtožen, da je udaril s pločevinastim umivalnikom po glavi svojega očeta Gregorja. Na vprašanje, kako je to bilo, je povedal fant takole: »Ja, sem ga, gospodje sodniki. Z očem



Nikoli

ni bil najden kos Schichtovega mila, v katerem bi se mogla dokazati tudi le najmanjša potv

Gospodarstvo

S skupščino centralne industrijskih korporacij. Te dni bi se bila moralna vrsti letosinja skupščina Centralne industrijskih korporacij. Radi političnih zmed in demisije vlade je bila pa skupščina preložena in se bo vrnila sredi junija. Na skupščini se bo razpravljalo o vseh problemih, ki so v zvezi z državno gospodarsko in finančno politiko. Gospodarski krizi upajajo, da bo ustavljena do tega časa stabilna vlada.

Plenum Narodne banke o obrestni meri. Kakor smo že poročali, se je vrnila v soboto dopoldne pionarska sejca upravnega odbora Narodne banke, na kateri se je razpravljalo o obrestni meri, ki je po menju predstavnika Narodne banke še vedno pretirana. Na seji je bil prečitan dopis Udrženja bank, v katerem so zavalele banke svoje stališče. Sklepano je bilo, da se sklice morda že 10. junija konferenca za stopnikov vseh bank, ki dobivajo kredit od Narodne banke. Datum konference doči generalni ravnatelj Narodne banke.

Konkurs beogradske Hipotekarne banke. V soboto se je priglasila v trgovskem sodišču za konkurs beogradske Hipotekarne banke (ne zamenjati z državno Hipotekarno banko ali Hipotekarno banko trgovskega fonda). Po polnemu bratov Mihajlović, piše beogradska "Politika", da ta slučaj same utruje prepričanje, da stejnino pred največjimi izmenjenadi. Posebno koncem maja bo nevaren čas, ker izteče rok za izplačilo dolgotrajnih kreditorjev. Aktiva beogradske Hipotekarne banke znaša 4 milijone 752.585 Din, pasiva pa 6.104.051 Din, tako da je zadolžena za 1.351.455 Din. Rok za prijavo upnikov je 12. avgusta, likvidacija terjatev bo 14., rodilce za poravnava pa 16. avgusta.

Velik jekleni trut v Nemčiji. V Nemčiji se ustanavlja velik jekleni trut pod imenom "Everb Stahlwerke A. G.", v katerem bo šest velikih podjetij, ki imajo zasigurno četrtino nemške premogovne proizvodnje. Kapital novega trusta bo znašal okrog 800 milijonov zlatih mark, poleg tega bo pa prosilo podjetje nemške banke za posojilo v znesku 120 milijonov. Trut se je začel ustanavljati zato, ker so nemški industrijski spoznali, da se mora nemška industrija specijalizirati.

Konkurs. Okrožno sodišče v Celju je razglasilo konkurs nad imovino Ludovika Petka, trgovca v Celju. Priglasitveni rok do 20. junija t. l. pri istem sledi.

Dobava umetnih gnajil za Egipt. Pojedelsko ministrstvo v Egiptu potrebuje večje množine gnajil, novih vreč, pločevine za plombe in orodja za plombiranje. Ponudbe je poslati do 8. junija t. l. pojedelskemu ministrstvu v Kairo. Pogoj je v obrazec za pismene ponudbe so v Zbornici za trgovino, obrt in industrijo v Ljubljani na vpogled.

To in ono

Avtomobilski nesreči

V nedeljo zvečer se je vračalo s tovornim avtomobilom moštvo sportnega kluba v Chovicah z nogometne tekme v Pardubice. V avtomobilu je bilo okrog 30 nogometarjev. Na cesti med Pardubicami in Dašicami je opazil Šofer prepozno zaprtu rampo pri prehodu čez železniški tir. V zadnjem hpu je zavora odpovedala in avto se je zatekel z vso silo v rampo, ki jo je prelomil in zavolil v brzovlak iz Češke Třebově v Pardubice. Avto se je popoloma razbil. K sreči je bil ranjen samo en nogometar.

Z Berlina poročajo o težki avtomobilski nesreči na državni cesti pri Rudowu, jugovzhodno od Berlina. Pijan Šofer je zavolil v sprevod veteranov in povozil 11 oseb. Tриje veterani so bili takoj mrtvi, med njimi neki 82-letni starček. Dva veterana sta bila smrtno nevarno ranjena. Šofer je hotel pobegniti v polje, pa so ga razjarjeni veteran ujeli in malone lincali. Preden je prispeval policija,

BOTRI IN STARISI
bodo svoje birmance najbolje preskrbeli z običkami, kakor tudi s perlom in drugimi oblačili, ako si jih nabavijo pri trdki

Drago Schwab, Ljubljana

Mušja generacija

Ameriški naravoslovec prof. Howard je izračunal, da lahko postane muha, ki se je rodila 15. aprila do 30. septembra prababica celega pokolenja. Če bi se izlegla vse ličinke in potomci muhe, torej že bi ostal mušji zarod neškodovan, bi šteло potomstvo ene muhe v devetem pokolenju 327 trilijonov članov. Približna progresija devetih pokolenj je po Howardovih računih sledi:

V prvi generaciji 2, v drugi 120, v tretji 7.200, v četrti 432.000, v peti 25.920.000, v šesti 11.555.200.080, v sedmi 93.312.000.000, v osmi 5.598.720 milijonov in v deveti 327 milijonov. Ta roj devetih mušjih generacij bi povzročil gosto meglo, v kateri bi se skril cel Pariz. Škoda, da se dinarji ne množe v taki progresiji, kakor muhe!

Politični odnisi iz madžarskega procesa

Katoliški škof Zadravec blagoslavlja madžarsko iredento.

V Budimpešti trajajoči veliki proces radi ponarejanja francoskih bankovcev radi veleznačilne zamisli, ki imajo politično ozadje in ki obenem odpirajo pravo duševno razpoloženje Madžarov napram mirovnim pogodbam oziroma napram tendencam vseh držav za ohranitev miru v Evropi. Veleznačilna je izjava, ki jo je podal katoliški škof Zadravec, zaslišan kot priča v tem procesu. Kakor znano, je škof Zadravec prevezel nalog, da je vsakega Madžara, ki se je javil za akcijo probujajočih se Madžarov, zaprisegel v svoji palaci na svečan način s posebno prispevko. Apeliram te dan ponovno,

Med zasišanjem v soboto je vprašal škofa Zadravca neki zagovornik: »Ali ste vse ljudi, ki so k vam prišli, brez pomislike zaprisegli?«

Škof Zadravec: »Zaprisegel sem le one, ki so bili k meni od akcijskega odpora poslan. Prisega ni veljal franku. Frank je bil le sredstvo za doseganje vzvilenega cilja madžarske iredente, ono iredente, ki bo tudi po tem proučil, da veden je nadalje obstoja. Oni, ki so prisegli, nesrečniki — toda ne, niso nesrečniki — so prisegli sveto prisojeno za veliko patriotsko stvar. Izpolnjevali bodo še nadalje dano prisojeno in ostal jim bom na čelu in ne bo jim treba obnoviti prisoje. Izpolnjevali bodo nadalje prisoje, je škof patetično v pridigarskem tonu vzkliknil in ponovil: izpolnjevali bodo nadalje prisoje, dokler Francozi in njih zavezniki ne povravijo Trianona. Dokler obstoja Trianon, se bodo slični slučaji ponavljali in bila bi za našo domovino nesreča, če se ne bi ponavljali. Ponavljali se bodo, dokler obstoje oropana ozemlja, ponavljala se bodo radi človeškega in božjega prava. (Odobravanje med avditorjem.) Radi božjega in človeškega prava se bodo ponavljali taksi slučaji s princi, škofi, grofi in s pripomestimi Madžari tako dolgo, dokler nam ne povrnejo vsega, kar so nam ukradli.«

Predsednik je opozoril pričo, da naj bo — bolj previdna.

Oružja Sv. Cirila in Metoda

v Ljubljani opozarja v zadevi Ciril Metodovič vžigalce tvrdko Ivan Perdan nasledniki v Ljubljani. — Trdno smo prepričani, da je odveč hvaliti prvo vrsto kvalitetu naših vžigalnic. Vsak Slovenec je dolžan, da kupuje in zahteva povsod naše domače Ciril in Metodove vžigalnice, kajti s tem pomorce naši šolski družbi k uspešnemu delovanju in korist Ciril in Metodove solstva. Dolžnost nas vseh je ta, da bodrimo in spodbujamo našo dečko doma in v tujini in ljubezni do njenega slovenskega materinega jezika. Apeliram te dan ponovno, da

se vsak posluži Ciril in Metodovih vžigalnic, katerih geslo je: Mal položi dar, doma na altar. — CMD.

483/1

Drobline.

Tonček oče je novinar. Zadnjič je prevajal članek za list, pa je bil v zaledi za neko besedo. Prolkal je sinčka, naj mu prinese slovar. Dojlo je brskal po debeli knjigi, naposled pa je vzkliknil nevoljen:

«Vražja beseda, da je ne najdem!» Tonček, ves v strahu, se je brž opravičil:

«Jaz je nisem vzel, tata!»

Perfektnega detasjerja

isč v trajno službo naševarja barvanica v Vojvodini. — Hermine Weisz, parna barvanica, Novi Sad



Za v Prago

priporoča podpisana tvrdka vse

telovadne oblačilne potrebščine

za člane, članice, naraščaj in deco. Solidno in lepo izdelani kroji, po najnižjiceni. — Zahtevajte cenik! — Bratislav Capuder, Ljubljana, Wolfova ulica 1/IL 99/T

Ilijija,
Kralja Petra trg 8, telefon 220. — Premog, drva, koks, cement. 53/T

Prodajalec

specijerje in galanterije, dobra moč, vojaščine prost, isči službo v trgovini v mestu ali na dejeli. — Ponudbe pod «Dobr prodajalec/1479» na upravo «Slov. Nar.»

Iščemo za vstop s 1. junijem perfektno stenografinjo

in strojepice slovenskega, po možnosti samostojno korespondentino. Prosim, za referenci in zahtevkami na upravo «Slov. Nar.» pod «KTV/1484»

Na prostovoljni sodni dražbi

se proda hiša z vrtom pri izklicni ceni 20.296 dinarjev 10 para dne 29. maja 1926 ob 15. v Ljubljani, Krakovska ulica št. 29. Dražbeni pogoji na pogled pri okrajnem sodišču v Ljubljani, so ba. 33.

Trgovina Odon Koutny

specijalna zalogja orodja in tehničnih potrebščin v Ljubljani je

vsled sklepa konkurzne sodišča v Ljubljani od 7. maja 1926 — S 18/25/108 zoper otvorjena ter

se v konkurzno maso spadača blagovna zalogja zoper po dnevnih cenah prodaja. — Ljubljana, dne 17. ma 1926. — Uprava konkurzne mase.

Sprejme se
šivilska-pomečna. Ozra se samo na prvovrstno moč. Naslov pove uprava Slov. Naroda. 1514
